

і спеціалізацій, що забезпечують вирішення проблем сучасної економіки, створення високоефективних технологій тощо. Основними напрямками діяльності науково-освітніх центрів є: участь науковців НАН в освітньому процесі; створення спільної навчально-лабораторної бази; створення спільних праць освітніми і навчальними колективами; участь провідних науковців НАН у керівництві аспірантами та докторантами ВНЗ; проведення спільних конференцій та круглих столів тощо; розробка проектів до вузівської і після вузівської підготовки; проведення спільних засідань вчених рад; створення тимчасових творчих колективів.

Література

1. «Про пропозиції Комісії з питань подальшого підвищення ефективності діяльності НАН України» // Президія національної академії наук України: Постанова № 256 від 30.11 2005 р.
2. 2. *Походенко В. Д.* Співробітництво НАН України з університетами: стан і перспективи // Вісник НАН України. — 2007. — №11. — С. 18—21.

Черевко Д. Р., старш. викл.
кафедри регіональної економіки

ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Перехід до кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищій школі зумовлює суттєве посилення ролі самостійної діяльності студентів, спрямованої на засвоєння ними змісту навчання, набуття професійної компетентності. Збільшення обсягу годин, що відведені для самостійного опрацювання змісту навчальних дисциплін, вимагає від студентів високої самоорганізації, володіння способами і методами здобуття знань. Зростаюча роль самостійної роботи студентів в процесі навчання зумовлена особливостями сучасного інформаційно-технологічного суспільства, в якому відбувається швидке оновлення змісту знань та вимог до професіоналізму. Тому процес безперервного навчання протягом життя посилює значення навичок самостійного пізнання, як елементу самовдосконалення.

У таких умовах на перший план виходять проблеми підвищення результативності самостійної роботи студентів, розробки дидактично обґрунтованих підходів до її проектування та організації, впровадження ефективних методів управління її виконанням.

Проблема організації самостійної роботи студентів існувала завжди, що підтверджується працями Сократа, Демокріта, Ж.-Ж. Руссо, Я. А. Коменського, К. Ушинського, М. Скаткіна, М. Данилова та ін. На сучасному етапі розвитку освіти вона є не менш актуальною. Практичний досвід свідчить, що організація самостійної роботи студентів вимагає інноваційних підходів, теоретичним підґрунтям яких має бути особистісно орієнтована освіта.

Дисципліна «Безпека життєдіяльності» — універсальний навчальний курс, що фактично містить елементи трьох курсів: «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці» та «Цивільна оборона» та розглядає безпеку людини в навколишньому середовищі, в побутовій сфері, на виробництві та у надзвичайних ситуаціях.

Під час вивчення дисципліни, на самостійну роботу відводиться більше половини загального обсягу годин і вона складається з наступних видів робіт:

- опрацювання лекційного матеріалу,
- робота з науково-технічною літературою при вивченні розділів теоретичного курсу, винесених на самостійне опрацювання;
- підготовка до семінарських та практичних занять;
- розв'язання практичних завдань, на основі яких створюються проекти, що моделюють розгортання та ліквідацію надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних об'єктах;
- опрацювання літератури та підготовка звіту з проблеми за обраною тематикою;
- підготовка рефератів та мультимедійних презентацій;
- підготовка до співбесід, ділових ігор, дискусій тощо.

Для успішного виконання самостійної роботи викладач пропонує студентам навчально-методичний комплекс, що містить у собі методичні рекомендації для виконання самостійних робіт, в якому зазначені завдання, які необхідно виконати, питання для обговорення, літературні джерела для опрацювання, опорний конспект необхідного теоретичного матеріалу, приклади розв'язання задач, методи контролю самостійної роботи студентів.

Самостійна робота припускає діяльність студентів як під час аудиторних занять під керівництвом викладача, так і в позааудиторний час, що сприяє більш глибокому опрацюванню навчального матеріалу, встановленню міжпредметних зв'язків, роботі в творчих групах.

Однією з головних задач сучасної освіти є комп'ютеризація. Реалізація цього процесу потенційно може сприяти підвищенню якості навчання. Сучасний період розвитку суспільства характеризується поширенням і розвитком нових інформаційних технологій, що відповідають апаратним і програмним засобам. Разом з тим, деякі з них досить швидко застарівають і замінюються більш досконалішими. У цьому зв'язку актуальним завданням є виховання у студентів здатності самостійно удосконалювати і розвивати практичні вміння з оволодіння новими інформаційними технологіями.

Для успішного виконання завдань, покладених на самостійну роботу, викладачу та студенту доцільно організовувати діяльність із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Як позитивний досвід використання ІКТ для вирішення завдань з організації самостійної роботи студентів, можна відмітити надання необхідних методичних матеріалів в електронному вигляді, налагодження зв'язку із студентами в позааудиторний час через мережу Internet, з використанням можливостей електронної пошти, що дає можливості дистанційно керувати самостійною роботою, своєчасно реагувати на недоліки та труднощі, що виявлені під час роботи студентів та здійснювати контроль за виконанням завдань.

Отже, інформаційно-комунікаційні технології, підвищуючи активність пізнавальної діяльності студента, підсилюють значення в навчальному процесі самостійних форм навчання. Вони є новим поштовхом до розвитку теоретичних і практичних питань, пов'язаних з організацією самостійної роботи студентів.

Чук Л. Г., канд. екон. наук, доцент
кафедри регіональної економіки

ПРОБЛЕМНА ЛЕКЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Перетворення, які відбуваються сьогодні в Україні, вимагають від сучасних фахівців вміння аналізувати й давати оцінку явищам економічного і політичного життя країни. Підґрунтям, яке визначає тему педагогічного дослідження, є виокремлення найбільш актуальних проблем життєдіяльності та розвитку суспільства, які вима-